

Investointisuunnitelma 2024-2027

617/02.01.01/2022

Aluehallitus 21.09.2023 § 191

Lisätiedot	Talousjohtaja Ismo Rouvinen ismo.rouvinen@siunsote.fi Puh. 013 330 4506
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus esittää liitteenä olevan investointisuunnitelman 2024 – 2027 hyväksymistä aluevaltuustolle sekä sen lähettämistä ministeriölle heti lokakuun 5. päivän jälkeen. Lisäksi hyvinvointialuejohtaja valtuutetaan tarvittaessa täydentämään investointisuunnitelmaa ministeriön kanssa käytävien keskustelujen perusteella.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmista. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueesta annettavan lain 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa, eli lainanottovaltuuden perusteella otettavaksi suunnitellun lainarahoituksen sekä mahdollisen muun rahoituksen tulee kattaa suunnitelman sisältävät menot.</p> <p>Esityksessä on otettava huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 36 §:ssä tarkoitetun yhteistyöalueen yhteistyösopimuksessa sovitut investoinnit. Esityksessä tulee siten yksilöidä hyvinvointialueen vastuulle yhteistyösopimuksessa sovitut hankkeet ja suunnitellut maksusuudet.</p> <p>Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta säädetään laissa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä (25 §). Sote-osasuunnitelman tulee perustua sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin sekä väestön palvelutarpeeseen. Hyvinvointialueen on valittava siihen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset. Siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhdenvertaisuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen hyvinvointialueella. Suunnitelmassa on otettava huomioon yhteistyöalueen yhteistyösopimus.</p>

Sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen osasuunnitelma voidaan jättää hyväksymättä, mikäli on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus voitaisiin toteuttaa kustannustehokkaammin hyvinvointialueiden välisenä yhteistyönä. Kohdan tarkoituksena on varmistaa, etteivät hyvinvointialueet toteuttaisi tarpeettomasti päällekkäisiä ja toistensa kanssa perusteettomasti kilpailevia hankkeita, jotka synnyttäisivät merkittäviä lisäkustannuksia ilman että niillä saavutettaisiin vastaavia hyötyjä.

Hyvinvointialueiden investointioppaan mukaan investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi 2024 on sitova, loput vuodet 2025–2027 ovat ohjeellisia. Investointisuunnitelma on jaoteltu investointioppaan ohjeistuksen mukaisesti pysyviin vastaaviin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin. Pysyvien vastaavien kokonaisuus sisältää omaan taseeseen toteutettavat rakennukset, laite- ja kalustohankinnat sekä ICT-investoinnit. Sopimusten kokonaisuus muodostuu rakennuksiin liittyvistä vuokrasopimuksista sekä laitteiden leasing-sopimuksista.

Hyvinvointialueiden investointeja rajoittaa valtioneuvoston vahvistama lainanottovaltuus. Hyvinvointialuelain 15 § mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Valtioneuvosto teki 1.6.2023 päätöksen vuoden 2024 lainanottovaltuudesta. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2024 on 139 milj. euroa.

Investointien pääasiallinen rahoitustapa on pitkäaikainen laina. Myönnetystä lainanottovaltuudesta on suunniteltu käytettävän 137,2 milj. euroa. Vuonna 2024 valtuutta käytetään 90,8 milj. euroa (n. 66 %) ja myöhemmin valmistuviin investointeihin käytettäväksi jää 46,4 milj. euroa (n. 34 %). Vuosille 2025–2027 on suunniteltu investointeja ja investointeja vastaavia sopimuksia yhteensä 130 milj. euroa.

Pohjois-Karjala hyvinvointialueen aluevaltuusto on 22.6.2023/ § 44 (749/00.01.02.00/2022) kokouksessaan hyväksynyt palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman. Päätöksen taustamateriaalissa kuvataan laajasti niitä tavoitteita, joilla palvelujen alueellista yhdenvertaisuutta, henkilöstön riittävyyttä, palvelujen saatavuutta, mutta myös tuottavuutta voitaisiin kohentaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisia tavoitteita vuosille 2023–2026 on useita. Jotta edellä kuvatut, järjestämislain (612/2021) 11 § 1 momentissa velvoittama tavoitteiden huomiointi on mahdollista, on Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkon kyettävä uudistumaan jo vuoden 2024 lainanottovaltuutta hyödyntäen.

Valtiovarainministeriön (2023) julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2024–2027 todetaan hyvinvointialueiden sopeuttamistarve. Em. lisäksi myös sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden

täyttämiseksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkon muutoksella tavoitellaan n. 12 milj. euron sopeuttamistoimia nykyisen laajuiseen palveluverkkoon verraten. Tämä sopeuttamistavoite on tulossa osaksi strategian toimeenpano-ohjelmaa TA24-kirjassa. Investointien toteutetaan erityisesti toiminnan tuottavuuden ja tilatehokkuuden parantamista. Ilman esitettäviä investointeja hyväksytyyn palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman mukaiset toimet eivät ole mahdollisia.

Palveluverkon toiminnan ja tuottavuuden parantaminen edellyttää investointeja, joilla

1. mahdollistetaan uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta ja muut työn tekemistä edistävien ja ammattilaisten riittävyttä osaltaan parantavien sovellusten hankinta
2. mahdollistetaan palveluverkkosuunnitelmassa kuvattujen seitsemän alueellisen laajan palvelun soteaseman ja keskisen alueen sotepalvelukeskuksen muodostumisen kalustoineen sellaiseksi, että niillä pärjätään lähitulevaisuudessa palvelutarvetta vastaten
3. mahdollistetaan liikkuvien palvelujen tarvitsema kalusto ja niiden kiinteiden toimipisteiden muodostuminen
4. mahdollistetaan asumispalvelujen tarvitsemat rakennushankkeet
5. mahdollistetaan palveluverkon ylläpidon ja muutosjoustavuuden tarvitsemat pienkorjaukset niin laajan päivityksen keskussairaalassa kuin hyvinvointialueen eri osissa sijaitseissa, palveluverkkosuunnitelman mukaisissa palvelupisteissä

investointisuunnitelmassa investointien kokonaismäärä vuosille 2024–2027 on 232,2 milj. euroa, josta vuoden 2024 lainanottovaltuudella ollaan toteuttamassa n. 59 %. Vuonna 2025 lainanottovaltuutta ei arvioida olevan. Vuosina 2026 ja 2027 lainanottovaltuutta olisi jälleen käytettävissä vahvistuvien vuosikatteiden myötä.

Tällä hetkellä hyvinvointialuekonsernin tytäryhteisöissä ei ole suunnitteilla vuosille 2024–2027 toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittäviä investointeja.

Liitteenä olevassa laajassa investointisuunnitelma-kirjassa on eritelty eri investointikokonaisuuksia tarkemmin sekä esitetään myös investointien rahoituslaskelma, joka pitää myös toimittaa ministeriöön osana investointisuunnitelmaa. Siinä vuosikatteenä on asetettu aluehallituksen talousarvion valmisteluperiaatteiden mukaiset arvot.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on saadun ohjeistuksen mukaan toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle välittömästi aluevaltuuston 5.10.2023 kokouksen jälkeen.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta käsitteli pelastustoimen osasuunnitelmaa kokouksessaan 24.8.2023 § 45. Nämä investointiesitykset on sisällytetty koko hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan.

Lautakunnan päätös sekä tarkempi investointisuunnitelma 2024–2027 on liitteenä.

